

Lektionsplanering

Årskurs: 4-6

Ämne: Svenska

Tema: Novellanalys och relationer

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

I svenska ska eleverna läsa och analysera olika texter, både skönlitterära och sakprosatexter, och samtala om innehållet.

Eleverna ska även kunna skriva texter där de anpassar innehåll och språk till syfte, mottagare och sammanhang.

Vidare ska eleverna sammanfatta texter och göra enkla tolkningar av skönlitteratur.

Betygskriterium (E)

Eleven samtalar om och diskuterar varierande ämnen på ett sätt som till viss del utvecklar samtalen och diskussionerna.

Eleven skriver olika slags texter med viss språklig variation, i huvudsak fungerande struktur och innehåll samt viss anpassning.

Eleven sammanfattar olika texter med viss säkerhet.

[Lgr 22, Svenska, Åk. 4-6]

Lärrarledda instruktioner

1. Introduktion till novellen "Tolv" (10 min)

- Berätta kort om novellens tema och upplägg.
- Förklara hur novellerna är episoder som flätas samman.
- Gå igenom de olika karaktärerna och deras relationer.
- Diskutera med eleverna vad de tror att bokens tema kommer att vara baserat på novellens beskrivning.

2. Läsning och reflektion (15 min)

- Dela ut utdrag från novellen "Tolv".
- Läs ett kapitel gemensamt i klassen.
- Stanna upp och reflektera över de karaktärer som presenteras, deras konflikter och relationer.
- Be eleverna skriva ner sina tankar om hur karaktärerna påverkar varandra.

3. Gruppdiskussion om relationer i novellen (10 min)

- Dela upp klassen i små grupper.
- Låt varje grupp diskutera en specifik relation mellan två karaktärer (t.ex. Fatima och hennes mamma, Melvin och hans familjehem).
- Be grupperna presentera sina tankar om hur relationerna utvecklas och vad som kan vara orsaken till konflikterna.

4. Sammanfattning och avslutning (15 min)

- Sammanfatta novellens tema och de viktigaste konflikterna och relationerna.
- Be eleverna diskutera i helklass om de känner igen liknande konflikter eller relationer i sitt eget liv.
- Ge eleverna möjlighet att ställa frågor om novellen och dess karaktärer.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Novellens struktur och episodiska berättande.** Novellen är uppbyggd av korta, självständiga berättelser om olika karaktärer. Detta gör att eleverna får en mångfacetterad bild av hur liv kan korsas och flätas samman. Varje kapitel kan stå för sig själv men skapar också en större helhet.
- **Relationer mellan karaktärerna.** Ett centralt tema i novellen är relationerna mellan eleverna i klassen, t.ex. vänskap, konflikter och ensamhet. Genom att diskutera dessa relationer får eleverna en djupare förståelse för hur människor påverkar varandra.
- **Konflikter och lösningar.** I novellen ställs många av karaktärerna inför konflikter som handlar om familjerelationer och vänskap. Eleverna får reflektera över varför konflikterna uppstår och vad som kan vara lösningen.
- **Identitet och självbild.** Genom att analysera hur varje karaktär ser på sig själv och sin plats i världen kan eleverna fundera på vad identitet betyder och hur den formas av omgivningen.
- **Empati och förståelse för andra.** Genom att sätta sig in i de olika karaktärernas situationer får eleverna möjlighet att utveckla empati och förståelse för människor i olika livssituationer. Detta kan skapa diskussioner om hur vi beter oss mot varandra i vår egen klass och samhälle.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Relation	En koppling eller ett förhållande mellan två eller fler personer. Kan vara vänskaplig, familjär eller konfliktfylld.	Härstammar från latinets <i>relatio</i> , som betyder att berätta eller återberätta.
Konflikt	En allvarlig meningsskiljaktighet eller kamp mellan personer, grupper eller idéer.	Kommer från latinets <i>conflictus</i> , som betyder kollision eller sammandrabbning.
Identitet	En individs självbild, de egenskaper och upplevelser som definierar vem personen är.	Från latinets <i>identitas</i> , som betyder likhet eller överensstämmelse.
Empati	Förmågan att förstå och känna med andra människors känslor och situationer.	Kommer från grekiskans <i>empathia</i> , där <i>em</i> betyder in i och <i>pathos</i> betyder känsla.

Diskussionsfrågor

- A. Hur tror du att en stark vänskap kan förändra en konflikt mellan två personer?
- B. Vad tycker du om hur relationerna mellan barnen i boken speglas i deras hemförhållanden? Kan man förstå varför de agerar som de gör?
- C. Om du fick välja en av karaktärerna att vara vän med, vem skulle du välja och varför? Vad tycker du om den personen?

Aktivitet

Eleverna delas in i grupper om tre eller fyra. Varje grupp får ett kapitel från novellen "Tolv" att läsa och diskutera. Efter diskussionen ska de tillsammans skapa en kort rollspelsaktivitet där de återskapar en konflikt mellan två av karaktärerna. Rollspelen ska innefatta både konfliktens uppkomst och en möjlig lösning. Aktiviteten syftar till att ge eleverna en djupare förståelse för hur konflikter kan lösas genom kommunikation och empati.

Exit-ticket

Frågor	Svar
Vad handlar novellen "Tolv" om?	Den handlar om olika relationer och konflikter mellan personer.
Vem är Fatima och vad har hon för problem?	Fatima har problem med sin mamma och de bråkar ofta.

Frågor	Svar
Vad gör Melvin för att hantera sin situation?	Han byter boende ofta och har svårt att skapa långvariga relationer.
Hur påverkar vänskap relationer i boken?	Vänskap kan både lösa och förvärra konflikter.
Vad är huvudtemat i novellen?	Huvudtemat är relationer och de konflikter som uppstår i vardagen.
Hur kan konflikter lösas enligt novellen?	Genom kommunikation, förståelse och ibland kompromiss.
Vad tycker du om karaktärerna i boken?	Elevernas svar baseras på sina egna tolkningar av karaktärerna.
Hur kan du relatera till bokens innehåll?	Eleverna reflekterar över sina egna liv och relationer.

Hemuppgift

Eleverna ska skriva en kort berättelse om en konflikt de har varit med om i sitt eget liv eller sett hända i sin närhet. De ska beskriva hur konflikten uppstod, hur de eller andra hanterade den, och vad resultatet blev. Berättelsen ska vara mellan 200-300 ord och eleverna ska använda de begrepp de lärt sig under lektionen (t.ex. relation, konflikt, empati).

Citat

"Att förstå någon är att gå i dennes skor."

- Harper Lee, 1960

Detta citat handlar om empati och att förstå andras perspektiv, vilket är centralt i novellen "Tolv". Genom att sätta sig in i andras liv och känslor kan vi bättre förstå deras handlingar och beslut.

Tags: [2007](#), [Åk. 4 - 6](#), [Okategoriserade](#), [Svenska](#)